

104995

innehatt en rekke politiske tillitsverv. «Niende etasje» beskriver det hemmelige og politiske spill under den kalde krigen. Handlingen foregår i 1959 i Folkets Hus, Den sovjetiske ambassade og i KGBs hovedkvarter i Moskva.

En forfatter som vil beskrive en epoke har to muligheter. Han kan skrive en faktisk analyse, eller han kan dramatisere stoffet. Ronald Bye gjør ingen av delene, han skriver «faction» - en blanding av fantasi og virkelighet. Noen av aktørene beskrives med sitt rette navn, andre ikke. Det er imidlertid ikke vanskelig å identifisere personer som Einar Gerhardsen, Halvard Lange, LO-formannen Konrad Nordahl, forsvarsminister Nils Handal foruten de to rivalene overvåkningssjefen Asbjørn Bryhn og etterretningssjefen Vilhelm Eyang.

Jeg liker ikke fremstillingsmåten. Forfatteren får naturligvis helgardering mot injuriersøksmål samtidig som hans påstander blir nærmest uangripelige - det er jo bare fantasi. Ronald Bye kan gjøre som reven, snu seg og banne på at det ikke er hans ben som sitter i saksa.

Ronald Byes hensikt er - i følge Arbeiderbladet - å gi et nærbilde av den kalde krigens miljø og tenkesett. For det andre vil han legge frem mer stoff om perioden, og for det tredje skal boken kunne leses som en spenningsroman. Det er ikke greit å skyte på tre blinker samtidig - spesielt ikke med «faction» - ammunisjon. Den 55-årige Bye sier til Arbeiderbladet: «Jeg er en av de siste som kan fortelle hva som skjedde i hemmelighet i arbeiderbevegelsen under den kalde krigen.»

Det var svært. Vi har fått kilovare om dette, og sikkert kommer det mer. En god PC, skriveglede og abstinenssymptomer etter å ha forlatt det politiske og hemmelige miljø, har trolig vært vesentlige drivkrefter.

Jeg skal villig innrømme at jeg mange ganger ble revet med av den fargerike og fantasifulle fremstillingen. Kanskje er boken - især for ungdom - en passende appetittvekker for grundigere studier. - Skjønnlitteratur er imidlertid ikke min sterke side, jeg er mer på hjemmebane når U-2 episoden behandles. Her får vi være med på et møte i sikkerhetsutvalget der Einar Gerhardsen blir fullt orientert om flygningene. Etter nedskytingen nektet som kjent Gerhardsen og regjeringen kjennskap til saken, et standpunkt som senere ble modifisert av forsvarsminister Handal. U-2 misæren hadde etter min mening sine røtter i dårlig samarbeid og forståelse mellom militære og politiske myndigheter. Som kjent ble ingen norsk offiser anklaget til tross for at politikerne lette med lys og lykte for å finne en syndebukk.

«Niende etasje» er ikke noen betydelig bok, men snedige snapshots av visse hendelser under den kalde krigen.

Werner Christie

Heimevernsbladet des. 93

En politisk thriller

Ronald Bye
NIENDE ETASJE
240 sider, 228 kr.
Tiden Norsk Forlag

Ronald Bye har vært partisekretær i Arbeiderpartiet, samferdselsminister, formann i Landsrådet for Heimevernet og